کار

چهارشنبه ۲۰ آذر ۱۳۸۱ - ۱۱ دسامبر ۲۰۰۲ دوره سوم - شماره ۲۹۴
KAR - No. 294 Wednesday 11. Dec. 2002
G 21170 D

آدرس کار در اینترنت: http://www.fadai.org
آدرس پست الکترونیکی: kar-aksaryat@gmx.de

شماره فاکس: Fax: 0049 - 221 - 331 82 90
شماره پیامگیر: 0049 ö 221 ö 9322136

تک فروشی: ۲/۲۰ یورو
بهای اشتراک: شش ماهه ۳۰ یورو؛ یک ساله ۶۰ یورو

Verleger: I.G.e.v

دارنده حساب: I.G.e.v
شماره حساب: 22 44 20 32
کد بانک: 37 05 01 98
نام بانک: Stadtsparkasse Koeln

آدرس: I.G.e.v
Postfach 260268
50515 Koeln
Germany

فرم درخواست اشتراک کار

اشتراک جدید □ تمدید اشتراک □ شماره اشتراک:
مدت اشتراک: شش ماهه □ یک ساله □ تاریخ:
نام:.....
نشانی:.....
.....
.....

فرم را همراه با بهای اشتراک (حواله بانکی یا تمبر)
به آدرس کار پستکنید!

جهان در سالی که گذشت

تهیه و تنظیم: محمود صالحی

مقدمه: سال ۲۰۰۲ به پایان خود نزدیک می‌شود. سیمای سیاسی، اقتصادی و زیست محیطی جهان در سالی که گذشت بغرنج‌تر و پیچیده‌تر از آن است که بتوان با توجه به محدودیت‌های نشریه بطور مبسوط به آن پرداخت. اما با نگاه در آئینه سال گذشته شاید بتوان از تجربیات، کوله‌باری برای آینده ساخت.

* * *

● یورو پول اروپای واحد شد

از روز اول ژانویه یورو به پول رایج اتحادیه اروپا تبدیل شد و بر برخی از نگرانی‌های اولیه مبنی بر افزایش نرخ تورم در برخی از رشته‌های اقتصادی صحه گذاشت.

● بحران در شبه قاره هند

در آخرین روزهای سال ۲۰۰۱ میلادی یک گروه مسلح از بنیادگرایان کشمیری به پارلمان هند حمله کرد که در جریان آن ۷ نماینده مجلس به قتل رسیدند. با این حمله روابط هند و پاکستان بحرانی شد و دو کشور در امتداد مرزهای خود حضور نیروهای نظامی را افزایش داده و به تهدید کاربرد موشک‌های اتمی به یکدیگر پرداختند.

در یازدهمین اجلاس سران اتحادیه همکاری‌های منطقه‌ای جنوب آسیا «سارک» که در کاتماندو پایتخت نپال برگزار شد، پرویز مشرف پاپیش نهاد و برای تنش‌زدایی در سخنرانی خود دست دوستی بسوی واجپایی نخست‌وزیر هند دراز کرد. با این اقدام بحران فروکش کرد، اما مناقشه کشمیر همچنان حل‌نشده باقی ماند.

● برای آرژانتین «غمگین» شدیم

نرخ ثابت پزو در مقابل دلار منجر به بحران اقتصادی بی‌سابقه‌ای در آرژانتین شد که امواج آن پایه‌های ساختار سیاسی این کشور را لرزاند. دهها هزار نفر با شعار «ما گرسنه‌ایم» به خیابانها ریختند و اغتشاش سراسر کشور را فرا گرفت. طی دو هفته از سوی مجلس پنج نفر به ریاست جمهوری انتخاب و استعفا دادند. دولت «دوهالده» نرخ برابری پزو در مقابل دلار را شناور ساخت که متعاقب آن از ارزش پزو بشدت کاسته شد.

● «محور اشرار»

در آخرین روزهای ماه ژانویه جرج‌بوش در سخنرانی‌اش در مقابل کنگره آمریکا از «محور اشرار» که شامل ایران، عراق و کره شمالی بود نام برد. وی این کشورها را حامی تروریسم دانست و آماج مبارزه تازه آغاز شده آمریکا اعلام کرد. این سخنرانی گرانیگاه توجه انظار عمومی جهان را از افغانستان قبل از ایران و کره شمالی بیشتر بسوی عراق معطوف ساخت. اتهام عراق البته نه حمایت و یا صدور تروریسم، بلکه تولید سلاح‌های کشتار جمعی است.

● پورتوالگره

بیش از ۶۰هزار نفر از نمایندگان جنبش‌های اجتماعی از ۳۱ ژانویه تا ۴ فوریه برای دومین‌بار در پورتوالگره برزیل گردهم آمدند تا بر مبارزه جهانی علیه نئولیبرالیسم، تمرکز ثروت، گسترش فقر و نابرابری، علیه نابودی کره زمین و جنگ تاکید کنند.

● طرح عبدالله

عبدالله ولیعهد عربستان برای کاهش تشنجات در خاورمیانه طرحی را ارائه کرد که بر اساس آن پس از عقب‌نشینی اسرائیل به مرزهای سال ۶۷ و تشکیل دولت فلسطینی به پایتختی بیت‌المقدس دولت اسرائیل به رسمیت شناخته شود. اما خوش‌بینی‌ها با انفجار اولین «بمب زنده» و حمله متقابل ارتش اسرائیل به شهرها و دهکده‌های فلسطین جای خود را به ناامیدی از حل مسئله اسرائیل - فلسطین داد. حوادث ماههای آتی نشان داد تا زمانی که بنیادگرایان اسرائیلی و فلسطینی سیاست تعیین می‌کنند، هیچ طرح و کنفرانس و قرارداد صلحی مسئله را حل نخواهد کرد.

● رفراندم در پاکستان

ژنرال پرویز مشرف رفراندومی را برگزار کرد. مشرف که در سال ۱۹۹۹ در یک کودتا قدرت را بدست گرفته بود در این رفراندوم برای ۵ سال آینده در مقام خود ابقا شد. تا زمانی که احزاب در پاکستان در ضعیف‌ترین موقعیت سیاسی - اجتماعی قرار دارند، مناقشه هند و پاکستان بر سر مسئله کشمیر هنوز حل نشده باقی مانده، تورم، بیکاری، قاچاق مواد مخدر، درگیری‌های فرقه‌ای و مذهبی و قدرت و نفوذ اسلامیست‌ها وجود دارد، ژنرال مشرف در پاکستان همچنان بدون آلترناتیو خواهد ماند.

● کابوس اروپایی

با قرارگرفتن ژان‌ماری لوپن در کنار ژاک‌شیراک به‌عنوان دو نامزد دور دوم انتخابات ریاست جمهوری فرانسه بار دیگر موضوع «کابوس راست افراطی در اروپا» پس از پیروزی هایدر در اتریش (سال ۲۰۰۰) و برلوسکونی در ایتالیا، جدیت یافت. پس از این شوک سیاسی، فرانسه بپاخواست و در دور دوم شیراک را انتخاب کرد.

● امضای «موافقتنامه کاهش سلاح‌های هسته‌ای»

روسای جمهور ایالات متحده آمریکا و روسیه طی قراردادی خود را موظف کردند تا سال ۲۰۱۲ تعداد کلاهک‌های هسته‌ای خود را از ۶۰۰۰ هزار به ۱۷۰۰ کاهش دهند. برخلاف گذشته که نابودی کلاهک‌ها مد نظر بود، در این قرارداد امکان انبار کردن آنها وجود دارد. بعلت گرانی هزینه نگهداری از کلاهک‌ها روسیه تمایل به نابودی آن‌ها داشت.

● نخستین اجلاس سیکا

شهر آلماتا شاهد نخستین اجلاس توسعه روابط و ایجاد اعتماد در آسیا با حضور ۱۶ نفر از رهبران کشورهای عضو بود. هدف اجلاس سیکا بر مبنای ایجاد «تعامل و اعتماد» بود.

● لویه جرگه قدرت را به دولت‌گرزای تفویض کرد

پس از ۹ روز بحث و بررسی در لویه جرگه دولت حامد کرزای رسماً قدرت را بدست گرفت. در این نشست تاریخی از ۱۵۵۴ نماینده ۱۰۵۱ نفر در یک انتخابات دو مرحله‌ای انتخاب و به لویه جرگه راه یافتند. بحث در مورد تعیین اعضای مجلس یا شورای مشورتی که حکم یک پارلمان را دارد طولانی‌ترین مبحثی بود که نمایندگان تا روز آخر موفق به توافق نشدند. با پیشنهاد کرزای یک کمیسیون ۴۵ نفره موظف شد در باره ترکیب مجلس مشورتی قضاوت و تصمیم‌گیری کند.

● جام شکفتی

جام جهانی فوتبال برای نخستین‌بار در دو کشور ژاپن و کره جنوبی مشترکاً برگزار شد. در این جام تیم‌های ترکیه و کره‌جنوبی که آنچنان هم در عرصه فوتبال قدرقدرتی نبودند با ارائه بازی‌های زیبا به مقام سوم و چهارم جهان دست یافتند و تیم قدرتمندی مثل فرانسه در همان دور اول حذف شدند. در این جام برزیل قهرمان جهان شد و تیم آلمان بدور از انتظار همه نائب قهرمان گردید.

● جوب لای جرج تریبونال

با امضای ۷۵ کشور در پای معاهده تاسیس یک تریبونال بین‌المللی بالاخره پس از ۵۰ سال بعد از جنگ دوم این ایده به واقعیت پیوست. اما دولت جرج بوش در یک اقدام بی‌سابقه امضای دولت کلینتون را پس گرفت و جان نگروپونته نماینده این کشور درست ساعاتی پس از آغاز کار دادگاه بعلت عدم مصونیت نیروهای آمریکایی طرح تجدید دوره ماموریت نیروهای حافظ صلح در بوسنی را وتو کرد.

● بحران سیاسی ترکیه

پس از یک بیماری طولانی‌مدت مسئله استعفای بلند اجویت از مقام نخست‌وزیری مطرح که با مخالفت او روبرو شد. با این مخالفت، «یاران استعفا» اعضای بلندپایه حزب درگرفت. و بالاخره قرار شد در ۳ نوامبر انتخابات جدیدی برگزار شود.

در همین حال مجلس ترکیه در نشستی فوق‌العاده صدور حکم اعدام را فقط در شرایط جنگی مجاز دانست و استفاده از زبان کردی را آزاد اعلام کرد.

به‌نظر می‌آمد تیم رویایی کمال دورویش وزیر اقتصاد، اسماعیل جم وزیر امور خارجه و ازکان معاون اجویت در انتخابات آتی قدرت را بدست گیرد، اما در یک زمین لرزه انتخاباتی حزب تازه‌تاسیس عدالت و توسعه که دارای گرایشات اسلامی است و طیب اردوغان شهردار سابق استانبول رهبر آن است اکثریت مجلس را بدست آورد.

● دومین کنفرانس جهانی توسعه در ژوهانسبورگ

ده‌سال پس از کنفرانس زمین در ریو این بار در ژوهانسبورگ زمان جمع‌بست و تعیین گرانیگاه چالش‌های آینده بشر و کره زمین فرا رسید. در جهان طبقاتی ما امروز بیش از ۲/۸ میلیارد نفر با کمتر از ۲ دلار در روز زندگی می‌کنند. این در حالی است که ۸۰٪ ثروت جهان در اختیار ۱۵٪ است. علاوه بر ۸۰۰ میلیون نفر گرسنگان جهان سال گذشته در شش کشور آفریقایی ۱۴ میلیون نفر در خطر مرگ از گرسنگی قرار گرفتند و از سال ۲۰۰۰ بیش از ۱۶۰۰۰ میلیارد یورو در بازار بورس نابود شده است. در سالی که گذشت ما شاهد ورشکستگی شرکت‌هایی با سرمایه‌های عظیم بودیم.

وضعیت کره زمین و محیط زیست اسفبار است. مصرف سرانه آب در ایالات متحده ۲۹۵ لیتر در روز است و این در حالی است که ۱/۱ میلیارد نفر از دسترسی به آب آشامیدنی محروم هستند. انفجار جمعیت و بهره‌برداری بی‌رویه امکانات طبیعی، محیط زیست گرسنه‌های حیوانات را بخطر انقراض انداخته است.

کنفرانس ژوهانسبورگ با آرزوهای نیک به پایان رسید، اما در جهان بر همان پاشنه آزمند کاپیتالیستی می‌چرخد.

● یک سال از ۱۱ سپتامبر گذشت

یک سال پس از جنایت ۱۱ سپتامبر هنوز بن‌لادن شبحی است که هیچ‌کس نمی‌داند کجاست و شبکه القاعده و گروه‌های نزدیک و یا وابسته به آن در اینجا و آنجای جهان بمب‌گذاری می‌کند و جنایت می‌آفرینند.

● Lula پیروز شد

در انتخابات ریاست جمهوری برزیل نماینده حزب زحمتکشان «لوئیس ایناسیو داسیلوا» در دور دوم به‌پیروزی رسید. ائتلاف انتخاباتی برزیل در دنیا بی‌نظیر بود. در این ائتلاف تروتسکیست‌ها، چریکهای بازمانده از دوران مبارزه مسلحانه، تئوکرات‌های آزادی‌خواه و نئولیبرال‌ها حضور داشتند.

● پایان مرگبار گروگانگیری

شورشیان چچن در یک اقدام تروریستی ۷۰۰ نفر از تماشاچیان یک تئاتر در مسکو را به گروگان گرفتند. نیروهای ویژه ارتش روسیه با بکار بردن گاز گروگان‌ها را آزاد کردند. در جریان این آزاد سازی ۱۱۵ نفر بر اثر استشمام گاز جان باختند و ۵۰ تروریست چچنی نیز کشته شدند.

● قطعنامه شورای امنیت در مورد عراق

شورای امنیت روز جمعه ۸ نوامبر قطعنامه‌ای را در مورد عراق بتصویب رساند. بر اساس قطعنامه ۱۴۴۱ شورای امنیت عراق باید تمامی برنامه‌های خود در زمینه تولید سلاح‌های شیمیایی، میکربی، اتمی، موشک‌های بالستیک - مواد و تجهیزات مربوط به آن، محل و میزان پیشرفت برنامه‌ها و تاسیسات خود را اعلام کند.

دولت عراق این قطعنامه را پذیرفت و بازرسان سازمان ملل در این کشور به جستجو پرداختند.

برخلاف گزارش‌های بازرسان سازمان ملل که در عراق ردپایی از تاسیسات سلاح‌های کشتار جمعی را نیافتند، آمریکا معتقد است عراق حاضر به خلع سلاح نیست و هدف دولت آمریکا را تغییر رژیم در عراق دانستند.

چرا ما جنگ علیه عراق را رد می‌کنیم؟

اپوزیسیون عراقی در مورد حمله آمریکا و وضعیت عراق چگونه می‌اندیشد؟

برای جواب به این سئوال

اعلامیه بخشی از مبارزین دمکرات عراقی را در صفحه ۹ می‌خوانید.